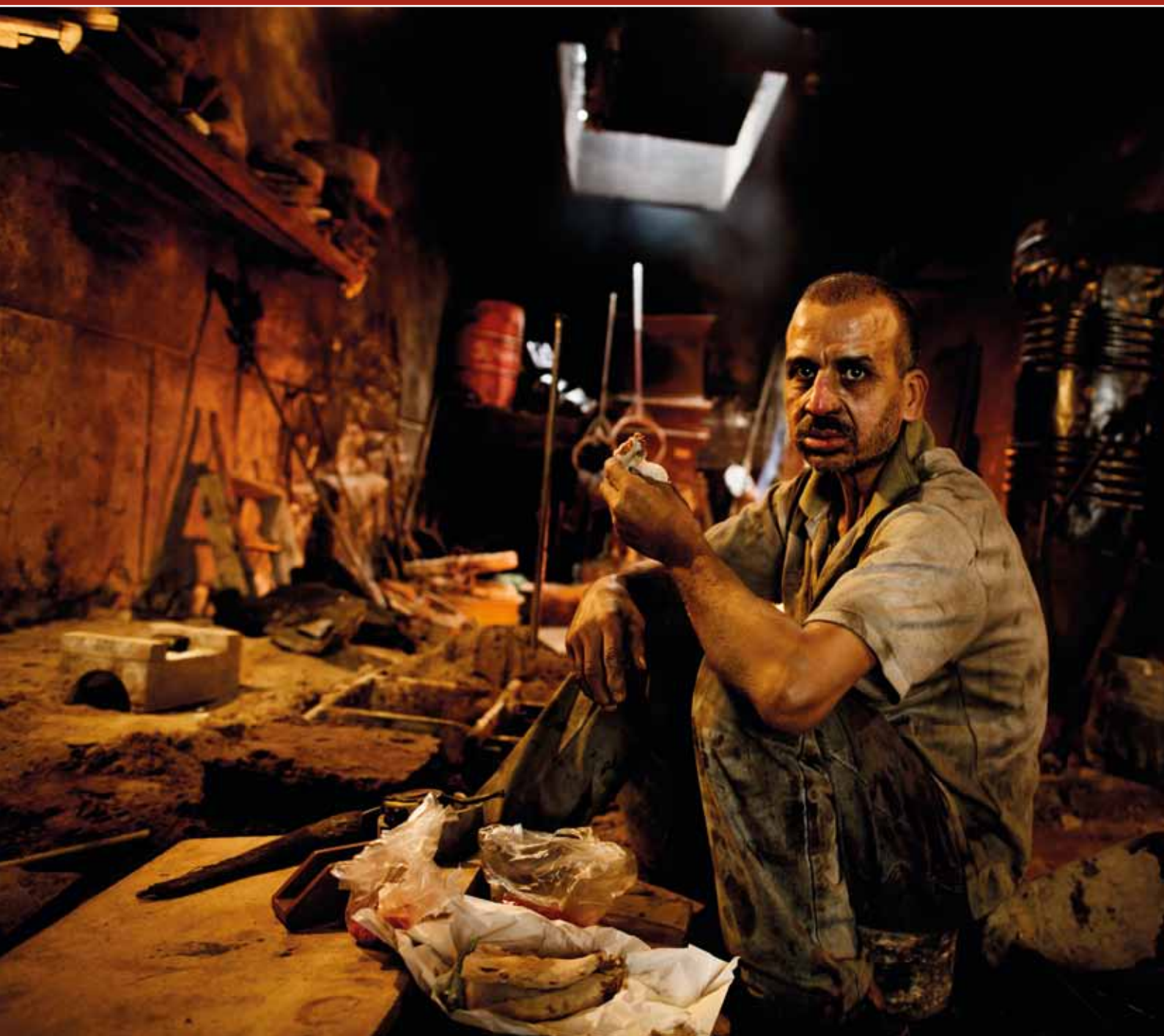

ÅRSRAPPORT 2013

Ulandssekretariatet
LO/FTF Council

Kort om Ulandssekretariatet

Ulandssekretariatet blev etableret i 1987 af Danmarks to største hoved-organisationer LO og FTF. Aktiviteterne koncentrerede sig i begyndelsen om solidaritetsarbejde for at fjerne apartheidregimet i Sydafrika og støtte det forbudte LO, COSATU. Gennem den internationale, faglige sammenslutning IFS og de globale fagforeninger støttede vi projekter med arbejderuddannelse.

Ulandssekretariatet er i dag den danske fagbevægelses professio-nelle udviklingsorganisation med 20 ansatte i Danmark og danske og udenlandske rådgivere over hele verden. Gennem årene er der sket en stadig udvikling af sekretariatet med fokus på at sikre en høj teknisk bistandsindsats, kvalitet og troværdighed i arbejdet samtidig med, at organisationen er fleksibel og klar til nye udfordringer.

Det grundlæggende udgangspunkt for sekretariatet er fagbevægelsens værdigrundlag og det faglige nationale og globale netværk. Ulandsse-kretariatet arbejder målrettet inden for Anstændigt Arbejde dagsorde-nen på fire overordnede temaområder:

- Demokrati – social dialog på arbejdsmarkedet
- Arbejdstagerrettigheder
- Fattigdomsbekæmpelse, fordelingspolitik og den uformelle økonomi
- Arbejdsmiljø og hiv/aids

På den måde styrker dansk fagbevægelse kapacitetopbygning, lobby- og fortalervirksomhed hos faglige organisationer i udviklingslandene med henblik på, at de udfylder deres rolle på arbejdsmarkedet og bidrager til vækst og beskæftigelse.

Danske samarbejdspartnere

FAGLIGE ORGANISATIONER			ANDRE
BAT-Kartellet	Danmarks Lærerforening	HK	DI
Blik- og Rørarbejderforbundet	Dansk Metal	LO	Håndværksrådet
BUPL	Dansk Sygeplejeråd	Socialpædagogernes Landsforbund	Kommunernes Landsforening
CO-industri	Finansforbundet	Uddannelsesforbundet	Danske Regioner
Dansk El-Forbund	FOA Fag og Arbejde	3F	
	FTF		

Forkortelser

ACIW	Association of Construction and Informal Workers	IFS-AP	International Faglig Sammenslutning – Asian Pacific
ANTUF	All Nepal Trade Union Federation	IFS-TUCA	International Faglig Sammenslutning – Trade Union Confe-deration of Americas
ASEAN	Association of Southeast Asian Nations	ILO	International Labour Organization
ASETUC	ASEAN Services Employees Trade Union Council	ISACC	Instituto Sindical para Centro America y Caribe
AUKMW	Amalgated Union of Kenya Metal Workers	JTUCC	Joint Trade Union Coordination Centre
BILS	Bangladesh Institute of Labour Studies	NOTU	National Organisation of Trade Unions
CDT	Confédération Démocratique du Travail	NTUC	Nepal Trade Union Congress
CGEM	Confédération Générale des Entreprises du Maroc	OECD	Organisation for Economic Co-operation and Development
CISU	Civilsamfund i Udvikling	PELSPI	Philippine Employer-Labor Social Partners, Inc.
COTU	Central Organisation of Trade Unions (Kenya)	PSI	Public Service International
CUT-A	Central Unitaria de Trabajadores – Autentica	PSLINK	Public Service Labour Independent Confederation
EAC	East African Community	PWF	Pakistan Workers Federation
EATUC	East African Trade Union Confederation	SAARC	South Asian Association for Regional Cooperation
EDLC	Egyptian Democratic Labour Congress	SEWA	Self Employed Women’s Association
EFITU	Egyptian Federation of Independent Trade Unions	TUCOSWA	Trade Union Congress of Swaziland
EI	Education International	UGTM	Union Générale des Travailleurs du Maroc
EU	European Union	UGTT	Union Générale Tunisienne du Travail
FDT	Fédération Democratique du Travail	UMT	Union Marocaine du Travail
FNCCI	Federation of Nepalese Chambers of Commerce and Industry	UNTM	Union Nationale des Travailleurs Marocains
GEFONT	General Federation of Nepalese Trade Unions	WOZA	Women of Zimbabwe Arise
IFS	International Faglig Sammenslutning		
IFS-Afrika	International Faglig Sammenslutning - Afrika		

Et nyt erhvervsinstrument for vækst og beskæftigelse

Med ’Retten til et bedre liv – Strategi for Danmarks udviklings-samarbejde’ og den netop færdiggjorte civilsamfundspolitik er der sat skarpt lys på at fremme vækst og beskæftigelse i ud-viklingslandene. Såvel strategien som civilsamfundspolitikken placerer udviklingsbistanden som en katalysator for bæredygtig vækst og beskæftigelse i et aktivt samspil med private virksom-heder, offentlige institutioner og arbejdsmarkedets parter.

Mange udviklingslande har imponerende væksttal. Men væksten kommer ikke det store flertal af borgerne til gode, og uligheden stiger. Et eksempel er væksten i Afrika, som primært er drevet af olie- og mineraludvinding med begrænset beskæftigelsesef-fekt. Samtidig sker der en begrænset social omfordeling gen-nem skattesystemet og den offentlige servicesektor.

Væksten forarmer de fattigste yderligere, når den ikke bliver fulgt op af en omfordeling. Det sker, fordi den relativt lille, men voksende middelklasse med sin øgede købekraft trækker priserne på basisfødevarer op. En prisudvikling, som ikke bliver udlignet gennem lønudviklingen og flere ordentligt lønnede job eller gennem udvikling af sociale sikkerhedsnet for de fattigste.

Situationen udfordrer statens legitimitet, og i flere lande er det migrantarbejdernes overførsler, der fastholder nogenlunde so-cial ro og skindet på næsen af de fattigste, trods imponerende væksttal.

Den udvikling søges imødegået af bistand til statslige og kom-munale myndigheder, som skal sætte dem i stand til at levere helt basale serviceydelser som rent vand, sociale sikkerhedsnet, sundhed og uddannelse – og samtidig forankre det i en åben og ansvarlig forvaltningskultur.

Desværre er der kun i meget begrænset omfang arbejdet sy-stematisk på at sikre, at de sociale parter på arbejdsmarkedet bliver aktivt inddraget og i stand til at påtage sig en rolle som

centrale udviklingsaktører. Kun få steder er det lykkedes at mo-bilisere den synergi mellem de sociale parter, som er en nød-vendighed for udviklingen af en inklusiv økonomisk vækst.

Der er et åbenlyst behov for at etablere et erhvervsinstrument, der kan understøtte initiativer, som dansk fagbevægelse og ar-bejdsgiverorganisationer i fællesskab og i samarbejde med lo-kale partnere og myndigheder har mulighed for at gennemføre for at fremme en produktiv og inklusiv økonomisk vækst.

Eksempler på sådanne behovs- og efterspørgselsdrevne initiati-ver med udgangspunkt i social dialog og en udnyttelse af best practices kunne være:

- Etablering af målrettede, erhvervsfaglige uddannelser af kva-lificeret arbejdskraft, som ellers rekrutteres uden for landets grænser. F.eks. ved olie- og mineraludvinding, større infra-struktur eller industrielle udviklingsprogrammer, agro-indu-striel udvikling etc.
- Etablering af korte, modulopbyggede uddannelser målrettet operatører og arbejdere i den uformelle økonomi – som kan omfatte professionel skills-udvikling, iværksætter-kurser om rettigheder, arbejdsmarkeds- og miljølovgivning mm.
- Udvikling og formidling af konkrete CSR-strategier.
- Rammebetingelser for udviklingen af et bæredygtigt arbejds-marked: Styrkelse af social dialog, arbejdsmarkedslovgivning mm.
- Støtte til udvikling af offentlige og private servicevirksomhe-der inden for sundhed, børne- og ældrepleje, uddannelse etc. Et område, som kan understøttes af en egentlig systemeks-port af servicekoncepter fra Danmark.

Årsrapport 2013

Udgivet af
Ulandssekretariatet – LO/FTF Council
Islands Brygge 32D, 2300 København S
Telefon: 33737440
Email: mail@loftf.dk
www.ulandssekretariatet.dk

Redaktion
Mads Bugge Madsen, Gladis Johansson
og Katrine Dichmann Christophersen

Layout og produktion: Ægir

Oplag: 600 eks.

Forsidefoto
Smedje i Alexandria, Egypten
Foto: Carsten Snejbjerg

Marie-Louise Knuppert
LO-sekretær
Formand for Ulandssekretariatet

Bente Sorgenfrey
Formand for FTF
Næstformand for Ulandssekretariatet

FOTO: SØREN ZEUTH

Rana Plaza

– en menneskelig katastrofe i Asiens maskinrum

Kollapset af den otte etagers fabriksbygning 'Rana Plaza' i Bangladesh 24. april 2013 er den største katastrofe i tekstilindustriens historie. Over 1.130 mennesker døde, og omkring 2.500 blev reddet ud af murbrokkerne, mange med alvorlige skader på krop og sjæl.

Nyheden om Rana Plaza gik verden rundt og satte fokus på de horrible arbejdsforhold i tekstilindustrien i Bangladesh. Regeringen og de store tekstilproducenter kom under internationalt pres. Også i Danmark var der stor bevågenhed omkring katastrofen og et ønske om, at danske tekstilproducenter og importører sikrer ordentlige arbejdsforhold.

Rana Raza afdækker også den kedelige bagside af Asiens imponerende økonomiske vækst: Millioner af mennesker, herunder arbejdere i 'verdens fabrik' i Asien, får ikke glæde af den forbedrede økonomi. Tværtimod oplever de, at uligheden mellem rig og fattig bliver større dag for dag. Store grupper af de arbejdere, som er hele grundlaget for væksten, arbejder og lever under kummerlige forhold. Derudover oplever de, at deres købekraft forringes, og at de derfor reelt bliver fattigere.

Det bliver mere og mere klart, at ulighed er den store udfordring i Asien i de kommende år. En udfordring, som på længere sigt vil få sociale, økonomiske og endda sikkerhedsmæssige konsekvenser, hvis der intet foretages, lyder vurderingen fra regionale og internationale aktører som FN og Verdensbanken.

SAMARBEJDET MED PARTNERNE

Ulandssekretariatets program 'Støtte til anstændigt arbejde i Asien' fokuserer på at støtte den asiatiske fagbevægelsesarbejde for at sætte anstændigt arbejde på dagsordenen både nationalt og regionalt.

På det regionale niveau koordineres aktiviteterne gennem den regionale organisation IFS-AP. Dette arbejde fokuserer på at promovere anstændigt arbejde og behovet for arbejdsmarkedsreformer som en nødvendighed for at reducere den stigende ulighed. Det sker blandt andet gennem en støtte til de regionale og subregionale faglige organisationers bestræbelser på at påvirke udviklingen i SAARC-samarbejdet og ASEAN-samarbejdet – mellemstatslige samarbejdsorganisationer for henholdsvis Sydøstasien og Sydøstasien – og sikre, at den sociale dimension kommer i spil med respekt for anstændigt arbejde dagsordenen.

Derudover er der gennem samarbejdet med ASETUC – den globale sammenslutning af fagforeninger i Asean-landene – gennemført sektorstudier, der skal være inspiration til forslag til ASEAN-landene om arbejdsmiljøstandarder inden for eksempelvis detailhandel og byggeindustri. ASETUC bliver i stigende grad anerkendt som en regional aktør i Sydøstasien blandt andet gennem deltagelse i ASEAN-konferencer.

I Bangladesh har BILS brugt Rana Plaza til at få arbejdsforhold sat højt på den politiske dagsorden. Det har blandt andet medført et øget antal statslige arbejdsinspektører. BILS har også været med til at sikre, at ofrene har fået økonomisk kom-

OFRENE HAR STADIG BRUG FOR HJÆLP

24-årige Rahima var gravid og arbejdede på en beklædningsfabrik i Rana Plaza den dag, da den otte etagers fabriksbygning styrtede sammen og dræbte over 1.130 mennesker. Katastrofen skrev med sit omfang historie i ikke bare Bangladesh, men i hele verdens tekstilindustri. Rahima var heldig. Både hun og hendes ufødte barn overlevede kollapset og blev reddet ud af ruinerne.

Sammen med andre unge, gravide kvinder er Rahima en del af et projekt støttet af LO og Ulandssekretariatet, der sikrer hospitals- og lægehjælp og sund kost frem til fire måneder efter fødslen. Flertallet af kvinderne i projektet var på arbejde i Rana Plaza den skæbnsvangre dag og lå fastklemt i murbrokkerne i timevis. Andre mistede deres ægtefæller. Mange af dem har ikke bare fysiske skader, men er traumatiserede og lider af søvnløshed og depression.

Projektet har til huse i det sundhedscenter, som Ulandssekretariatets samarbejdspartner BILS oprettede efter katastrofen. Her kan ofrene og deres familier få den lægehjælp, mange af dem stadig har hårdt brug for. Det var også her, BILS blev opmærksom på de unge, gravide kvinder som en særligt sårbar gruppe.

Sundhedscentret er bare et af BILS' projekter i kølvandet på katastrofen. Straks efter kollapset gik BILS i gang med at skaffe medicin, mad, vand og tøj til ofre og pårørende på hospitalet. Delte mad og vand ud til dem, der i dagene efter forsamlede sig på en lokal skole for at få nyt om forsvundne pårørende – eller identificere ligene. Etablerede en mobil sundhedsklinik.

Og ikke mindst har BILS siden katastrofen kæmpet for erstatning til de overlevende og efterladte og koordineret indsatsen over for myndighederne.

pensation fra staten, og har desuden – med støtte fra LO og Ulandssekretariatet – oprettet et center, der sikrer unge kvindelige ofres adgang til lægehjælp og til ordentlig kost.

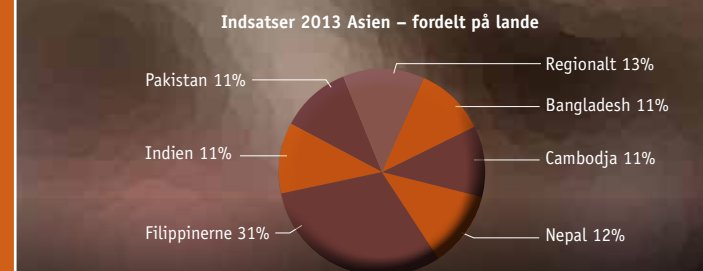
I Cambodja har Ulandssekretariatets tre samarbejdspartnere medvirket til at færdiggøre en revision af arbejdsmarkedslovgivningen. Derudover har de været meget aktive i et af de helt store politiske slagsmål i landet, nemlig fastsættelsen af en minimumsløn. Selvom fagbevægelsen ikke opnåede alle sine mål, blev minimumslønnen hævet betragteligt til 100 dollar pr. måned. Det har forbedret situationen for de flere end 300.000 primært kvindelige arbejdere i Cambodjas tekstilindustri.

I Nepal var den store begivenhed i 2013 parlamentsvalget i slutningen af året. Fagbevægelsen har været en stabiliserende faktor under den politiske krise, som landet har været igennem, og var medvirkende til, at valget forløb overraskende roligt. På trods af det politiske vakuum lykkedes det Ulandssekretariatets partnere i Nepal at fortsætte en samlet indsats for bedre arbejdsmiljø og arbejdsforhold for omkring 15.000 arbejdere i den uformelle økonomi. Den nepalesiske faglige paraplyorganisation Joint Trade Union Coordination Council, JTUCC, er nu anerkendt af regering og arbejdsgivere som det fælles talerør for fagbevægelsen og har spillet en afgørende rolle i forhandlingerne om forøgelse af minimumslønninger.

I Filippinerne har programmet sikret, at der er blevet uddannet flere end 2.000 bygningsarbejdere, og at den sociale sikkerhed

FOTO: LONE ILLUM CHRISTENSEN

for over 7.000 bygnings- og minearbejdere i den uformelle økonomi er blevet forbedret. Igennem samarbejdet med BFSMMI er der endvidere fokus på at sikre, at det sundhedsfarlige kviksølv igennem forbedret lovgivning og teknologi erstattes med andre og bedre produkter.

Samarbejdsorganisationen PELSPI, som består af både arbejds-giverforeninger og fagforeninger, er gået sammen om at sikre den filippinske industris konkurrenceevne og produktivitet samt sikre anstændigt arbejde. PELSPI er godt i gang med at blive anerkendt som en aktør i udviklingen af et forbedret arbejdsmarked i Filippinerne – blandt andet gennem deltagelse i nationale konsultationer og i udarbejdelsen af en lang række fælles arbejdsmarkedsstudier.

Endelig er PSLINK ved at færdiggøre et inspirationskatalog om ledelse og medarbejderinddragelse som bidrag til at forbedre implementering af nationale sundheds- og uddannelsesreformer. Desuden arbejder PSLINK fortsat for lovgivning, der beskytter vidner i korruptionssager, samt offentlighed i forvaltningen.

SEWA i Indien har sikret højere minimumslønninger til 50.000 kvindelige tobaksarbejdere samtidig med, at organisationens medlemstal nu er vokset til 1,7 millioner. SEWA fastholder fokus på organisering af kvinder og er ved at udvikle strategier for organisering af yngre kvinder. Endelig fortsætter SEWA arbejdet for at opnå bedre sociale vilkår for arbejdere i den uformelle økonomi.

I Pakistan har fagbevægelsen PWF med støtte fra programmet blandt andet udarbejdet et nationalt studie om status på anstændigt arbejde i landet. Dette vil være et vigtigt redskab til lobbyarbejde og anbefalinger til arbejdsmarkedslovgivningen. Derudover har PWF gennem samarbejde med civilsamfundsorganisationer sikret bedre arbejds- og leveforhold for befolkningen i PKP-provinsen.

A F R I K A

FOTOS: EVA TABOR

Vækst og lighed

I 2013 er den danske medieomtale af Afrika atter domineret af den gode nyhed om, at væksten i regionen ligger højere end i resten af verden. Helt op til 20 procent vækst i det lille vestafrikanske land Sierra Leone. Intet mindre!

Væksten skyldes primært den stigende efterspørgsel på kul, olie og mineraler. Et kapløb om ressourcer, hvor specielt Kina som Afrikas vigtigste handelspartner samtidig bidrager med store investeringer i både infrastruktur og pompøse bygninger. Væksten er koncentreret i nogle få sektorer, og der er samtidig mangel på relevante, korte såvel som længerevarende, erhvervsfaglige uddannelser, der kunne levere den nødvendige kvalificerede arbejdskraft.

Samtidig er uligheden stigende, ungdomsarbejdsløsheden helt ude af kontrol, og de sociale sikkerhedsnet er både mangelfulde og uden for rækkevidde for flertallet af den arbejdende befolkning.

Utilfredsheden og usikkerheden over for fremtiden har mange udtryk. I Østafrika har der i 2013 været mange strejker, især blandt ansatte i den offentlige sektor, som kæmper for at forbedre arbejdsvilkårene og samtidig slås for at hæve standarden på skoler og hospitaler. I Kenya var 2013 samtidig præget af en forværring af sikkerheden med gentagne terroranslag fra somaliske Al-Shabaab, ligesom der har været stort politisk fokus på retssagen ved den internationale straffedomstol i Haag mod den nyvalgte præsident Kenyatta og vicepræsident Ruto.

Vestafrika er stærkt splittet mellem vækstlande som Nigeria og Sierra Leone – og så eksempelvis Niger og Togo, hvor økonomien er stagnerende. I hele regionen rumsterer en frygt for, at de manglende økonomiske muligheder og den til tider voldsomme politiske uro i blandt andet Benin, Niger, Togo og flere andre

lande kan danne grobund for væbnede konflikter, som det er set i andre lande i regionen.

Situationen i det sydlige Afrika er på samme måde en kilde til bekymring. I Mozambique har militære sammenstød i den centrale del af landet ført til afbrydelser af blandt andet transporten af kul fra minerne i Tete, Malawi slås med en inflation på over 30 procent, og regeringen i Zambia griber i stigende grad til udemokratiske metoder, der blandt andet truer forsamlingsfriheden.

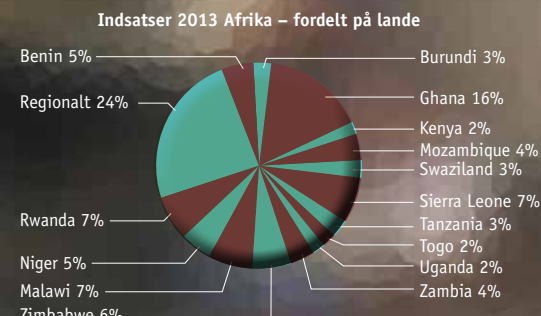
Flertallet af arbejdere i Afrika er fortsat beskæftiget i den uformelle økonomi, men mange faglige organisationer organiserer nu aktivt medlemmer i den meget blandede gruppe af markeds-handlende, motorcykel-chauffører, frisører, skræddere med flere. Det giver dem en længe savnet stemme i de enkelte lande.

SAMARBEJDET MED PARTNERNE

I Østafrika har de faglige organisationer opnået en række forbedringer i Uganda, Kenya og Tanzania, og minimumslønnin-gerne er blevet hævet i såvel Kenya som i Tanzania og Zanzibar.

I Uganda og på Zanzibar er det lykkedes at få etableret formelle forhandlingssystemer i den offentlige sektor, og i Burundi arbejdes der målrettet for en lønreform i den offentlige sektor, efter en tidligere succes med at få gennemført en skattereform til fordel for de store lavtlønsgrupper.

Inden for det østafrikanske fællesmarked EAC har året været præget af intern splittelse. Kenya, Uganda og Rwanda har i frustration over især Tanzanias skeptiske tilgang til den regionale integration indgået en række særftaler. Til trods herfor har EAC i slutningen af 2013 vedtaget at indføre en Monetær

ORGANISERING RYKKER I DEN UFORMELLE ØKONOMI

Emilia Aryee har sit lille gadekøkken på Agbobloshie Market i Ghanas hovedstad Accra. Her serverer hun hver dag frokost for de mange gæster fra de nærliggende kontorer. Emilia er en af de mest aktive kvinder i sammenslutningen af smårestauratorer Chop Bar Keepers' Association.

For tre år siden blev fagforeningen tilsluttet Ghanas hovedorganisation TUC. Og det har betydet store forbedringer for både Emilia og hendes ti ansatte. Deres ansættelsesvilkår er blevet langt bedre, efter at Emilia har lært om rettigheder og anstændigt arbejde på TUC's kurser. Og fagforeningen har fået klare regler for lønninger og arbejdstider.

”Mine ansatte skal behandles med respekt og høflighed,” siger Emilia stolt.

Kurserne i TUC har lært Emilia om alt fra hygiejne til regnskab. Det er med til at udvikle hendes forretning og forbedre arbejdsforholdene for hendes ansatte. Smårestauratorerne har også etableret en velfærdsfond, som støtter medlemmerne i særlige situationer. Og Emilia har via TUC fået adgang til sociale sikringsordninger.

Ghana er bare et af mange afrikanske lande, hvor fagbevægelsen de seneste år har fokuseret på at organisere arbejdere i den uformelle økonomi. Ulandssekretariatet har i flere år støttet partnerorganisationerne i dette arbejde. Og medlemmerne strømmer til.

Størst succes har Sierra Leone i Vestafrika, hvor hovedorganisationen SLIC i dag repræsenterer 600.000 uformelle arbejdere. Det svarer til 30 procent af arbejdsstyrken. Et særligt allianceprogram mellem Ulandssekretariatet, Håndværksrådet og Uddannelsesforbundet støtter dannelsen af forretningsnetværk og kooperativer i den uformelle økonomi i Vestafrika.

Sierra Leone og Togo med et stærkt fokus på den uformelle økonomi.

I flere af landene er organiseringen for alvor begyndt at tage fart, og fagbevægelsen anerkendes nu som demokratisk repræsentant for arbejdere i både formel og uformel beskæftigelse. Samarbejdet med Uddannelsesforbundet og Håndværksrådet har derudover ført til en vifte af initiativer – fra oprettelsen af kooperativer til udvikling af korte erhvervsfaglige uddannelser. I Niger er det sket på trods af den politiske uro og kidnapninger, som er fulgt i kølvandet på de militære opgør i blandt andet Libyen og Mali.

Samarbejdet med BUPL på førskoleområdet er blevet konsolideret med et stigende fokus på de faglige rettigheder i sektoren. Samtidig er der taget de første skridt til at udbrede erfaringerne fra Vestafrika til resten af kontinentet i et samarbejde med Education International.

Endelig har FOA – med finansiering fra CISU – indledt et samarbejde om ældrepleje med Ghana TUC og sundhedsarbejderne i Ghana. Området er nyt for begge organisationer, og samarbejdet har indtil nu været mest præget af nysgerrighed overfor, hvordan vi i Danmark har organiseret området.

M E N A

FOTOS: AHMED HAYMAN HAFEZ

Det arabiske forår fortsætter – desværre kun i Tunesien...

Med den tragiske, humanitære katastrofe, som udspiller sig i Syrien, det totale politiske kaos i Egypten, et Libyen på randen af borgerkrig og den stigende undertrykkelse i Golf-landene, med Bahrain som et rigtigt 'godt' eksempel, er der ikke meget tilbage af det arabiske forår, der startede i begyndelsen af 2011.

Der foregår i øjeblikket en kamp, som ikke bare er et magtspil på nationalt, regionalt og globalt niveau. Det indeholder mange andre elementer af kamp, for eksempel mellem sekulære og religiøse grupper. Og det indeholder ikke mindst et socialt oprør, hvor befolkningen ønsker fremgang både i demokratisk forstand, men ikke mindst i forhold til at skabe bedre økonomiske og sociale muligheder for sig selv og ikke mindst for deres børns fremtid. De håbefulde forventninger fra 2011 er desværre blevet gjort til skamme.

I et land i MENA-regionen er der håb om, at man er kommet videre. I løbet af året gennemgik Tunesien en politisk og religiøs krise, som grundlæggende var en kamp om forfatningen og om at blive enige om byggestenene i det nye Tunesien. Kampen er ikke ovre, men fremtiden tegner meget lysere end for bare et år siden. Og det er ikke bare vigtigt for Tunesien og landets indbyggere. Det er også vigtigt, fordi de progressive kræfter i regionens øvrige lande kan skele til Tunesien for at få inspiration til, hvordan deres land skal bygges op, når de værste kampe forhåbentlig snart er ovre.

SAMARBEJDET MED PARTNERNE

Fra og med 2013 indgik Ulandssekretariatet en regional partnerskabsaftale med Udenrigsministeriet under Det Arabiske Initiativ. Det overordnede formål med aftalen er dels at støtte de demokratiske reformprocesser og styrke fagbevægelsen til at indgå i social dialog med arbejdsgiverne og staten. Dels at støtte fagbevægelsen og andre organisationer i civilsamfundet i deres kamp for rettigheder som foreningsfrihed, for at landene kan komme videre i deres udvikling.

I Egypten startede året med dansk deltagelse i en række seminarer og workshops i byerne Luxor og Alexandria. Konferencerne var organiseret af ILO, FN's arbejdsmarkedsorganisation, men udviklet i samarbejde med Ulandssekretariatet med henblik på deltagelse af egyptiske arbejdsgivere og arbejdsmarkedsrepræsentanter fra Danmark, Irland, Tyrkiet, Marokko og Tunesien. Danmark havde deltagelse af repræsentanter fra Dansk Metal og Dansk Industri. Ud over seminarerne og et timelangt møde med arbejdsministeren blev der holdt en række møder med repræsentanter fra den uafhængige fagbevægelse i Egypten, EFITU.

Ulandssekretariatet fortsætter samarbejdet med EFITU såvel som med EDLC, den anden uafhængige faglige landsorganisation. Blandt andet på grund af det meget politiske miljø på nationalt niveau har Ulandssekretariatet valgt at fokusere på

FRA SOCIAL KONTRAKT TIL FORFATNING

De sociale medier flød over med lykønskninger og glædesudbrud fra Tunesiens kvinder, da landet i begyndelsen af 2014 fik sin første forfatning siden revolutionen tre år tidligere. Helt unikt for et arabisk land slår forfatningen nemlig fast, at kvinder og mænd er lige for loven og har samme rettigheder og pligter.

Ulandssekretariatets samarbejdspartner UGTT har arbejdet hårdt for at få afgørende punkter ind i den forfatning, som har fået ord som 'en historisk milepæl' og 'et lokomotiv for regionen' med på vejen. En forfatning, der gør Tunesien til et af de mest demokratiske arabiske lande.

En tredjedel af UGTT's medlemmer er kvinder, og ligestillingen kæmpede UGTT hjem i tæt parløb med en række af landets kvindeorganisationer. Men også andre afgørende mærkesager lykkedes det UGTT at få med i forfatningen.

Det gælder retten til at organisere sig og retten til at strejke. Især strejkeretten var et stridspunkt i processen, men anerkendelsen af fagforeningerne i forfatningen er afgørende i et land, hvor nogle partier ligefrem har krævet fagforeningerne ophævet.

En helt central byggesten til den nye forfatning er den sociale kontrakt, som UGTT, arbejdsgiverorganisationen UTICA og regeringen indgik i begyndelsen af 2013 med UGTT som drivkraft. Det er landets første sociale kontrakt, og den omhandler netop mange af de elementer, som nu indgår i landets forfatning: blandt andet ligestilling, retten til at organisere sig og indgå kollektive overenskomster og retfærdige arbejdsforhold.

Ulandssekretariatet støtter UGTT i arbejdet med at være partner i social dialog og har støttet UGTT i forberedelserne til den sociale kontrakt.

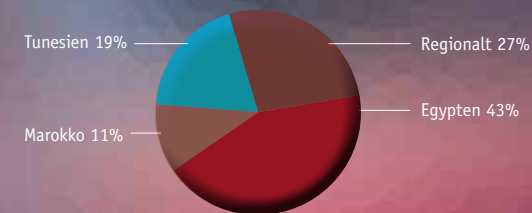
at implementere aktiviteterne i de tre regioner Suez, Aswan og Alexandria. Det primære fokus i disse regioner er på træning af tillidsmænd i grundlæggende rettigheder, forhandling og overenskomster. Derudover fokuseres der på, at fagbevægelsen i de tre regioner kan hjælpe deres medlemmer med juridisk bistand og give dem viden om centrale aspekter af arbejdsmarkedet.

I Tunesien fortsætter samarbejdet med den stærke faglige organisation UGTT. 2013 begyndte lovende, idet der i januar måned blev indgået en social trepartskontrakt mellem UGTT, arbejdsgiverorganisationen UTICA og regeringen. Dette skete meget passende under stor mediebevågenhed på toårsdagen for fjernelsen af den tidligere diktator Zine El Abidine Ben Ali.

Den sociale kontrakt, som er et vigtigt element i opbygningen af et demokratisk samfund, omhandler blandt andet økonomisk vækst og regional udvikling, arbejdsmarkedspolitik, uddannelse, retten til at organisere sig og indgå kollektive overenskomster, retfærdige arbejdsvilkår, ligestilling og en institutionalisering af en national treparts-dialog. Kontrakten var en central byggesten for udviklingen af den nye tunesiske forfatning.

Det er bredt anerkendt, at UGTT var den primære kraft bag den sociale kontrakt. Ulandssekretariatet har givet støtte til UGTT's forberedelser til at indgå kontrakten og støttet UGTT til at være en social dialog-partner.

Indsatser 2013 MENA – fordelt på lande

I Marokko fortsætter det brede samarbejde med de fem anerkendte, faglige landsorganisationer FDT, CDT, UGTM, UMT og UNTM. Ulandssekretariatets støtte fokuserer på at forøge og konsolidere de marokkanske, faglige organisationers styrke til at deltage i en konstruktiv, social dialog med arbejdsgivere og stat – og dermed understøtte de nødvendige reformer af arbejdsmarkedet.

Langsigtet er der fokus på et tæt samarbejde med DI og den marokkanske arbejdsgiverorganisation CGEM. Derfor afholdt DI og Ulandssekretariatet to dages workshop om trepartsforhandlinger, social dialog og konfliktløsning. Workshoppen blev modereret af Charles Nupen, som er en af verdens førende eksperter i social dialog og konfliktløsning. Han var blandt andet rådgiver i den sydafrikanske præsident Nelson Mandelas regering efter afskaffelsen af apartheid i 1994.

I løbet af året fortsatte opbygningen af to netværk mellem fagligt aktive fra arabiske lande og Danmark. Det ene netværk er med unge fra Egypten, Tunesien og Danmark. Gruppen af unge var på studiebesøg både i Danmark og Tunesien, hvor de fik mulighed for at lære af hinandens udfordringer og tiltag. Det andet er et netværk mellem faglige kvinder fra Egypten, Tunesien, Bahrain og Danmark, som er blevet dannet i tæt samarbejde med Fagbevægelsens Interne Uddannelser – ligestilling.

L A T I N A M E R I K A

FOTO: LARS BERTELSEN

Økonomisk vækst – men ikke større lighed

Forventningerne til den økonomiske vækst i Latinamerika for 2013 holdt ikke stik. Den gennemsnitlige vækst i regionen var 2,5 procent af bruttonationalproduktet BNP. Højeste vækste blandt Ulandssekretariatets partnerlande opnåede Paraguay med 13,7 procent, mens Bolivias økonomi voksede 6,8 procent, og i de tre lande i Mellemamerika – Guatemala, Honduras og Nicaragua – mellem 2,6 og 4,6 procent.

Ulandssekretariatets partnere er med til at forhandle landenes mindsteløn. I 2013 fik lønmodtagerne en lille stigning i reallønnen i de fleste lande, men uligheden er stadig stor i Latinamerika. I Paraguay har den høje økonomiske vækst eksempelvis hverken skabt flere arbejdspladser eller øgede indtægter til det store flertal. 2 procent af befolkningen ejer cirka 80 procent af jorden. De færreste tjener en minimumsløn, og selv om man gør, så rækker den ikke til at dække de basale leveomkostninger for en familie.

Flertallet på arbejdsmarkedet arbejder fortsat i den uformelle økonomi i partnerlandene – uden sociale sikkerhedsnet som sygesikring og pensionsordninger. I lande som Honduras og Nicaragua gælder det mere end 70 procent af arbejdstagerne. Derfor står jobskabelse og udvidelse af sociale sikringsordninger højt på fagbevægelsens dagsorden i hele regionen.

SAMARBEJDET MED PARTNERE

På programniveau har FN's 2015-mål og ILO's Anstændigt Arbejde-dagsorden fortsat været en fælles referenceramme i 2013.

Samarbejdet med den regionale paraplyorganisation **IFS-TUCA** har styrket fagbevægelsens fælles indsats, og TUCA har støttet de nationale organisationer, så de kan udvikle fælles planer for at få aftaler om anstændigt arbejde. Det faglige institut **ISACC** i Mellemamerika har etableret et system til at dokumentere overtrædelser af arbejdstagerrettighederne, og der er trænet folk i de forskellige forbund, som skal indberette overtrædelser i Guatemala, Honduras og Nicaragua til systemet.

Samarbejdet med det globale forbund for organisationer i den offentlige sektor **PSI i Mellemamerika** blev fra 2013 udvidet til at omfatte fagforeninger for kommunerne og for arbejdere i vand- og elforsyning. Der ydes fortsat støtte til netværk i sundhedsarbejdernes fagforeninger, som både arbejder for anstændige arbejdsvilkår og for en anstændig offentlig service. PSI har gennemført en kampagne om guatemalanernes kamp for overholdelse af menneske- og arbejdstagerrettigheder. Et flot resultat i 2013 var, at flere end 17.000 arbejdere i sundhedssektoren fik bedre ansættelsesvilkår, da de fra 2014 får fast ansættelse efter at have været kontraktansat i årevis.

Guatemala er fortsat et af de farligste steder at være faglig aktiv, og mord, bortførelser og trusler hører til dagens orden. Forbrydelserne opklares sjældent, og en domsfældelse hører til undtagelserne. Ulandssekretariatets partner FMLL, et fælles fagligt uddannelsescenter, støtter fagbevægelsens kamp for at sikre overholdelse af faglige rettigheder. Den økonomiske situation i FMLL er vanskelig, fordi medlemsorganisationerne ikke ser sig i stand til at give finansiell støtte det fælles arbejde.

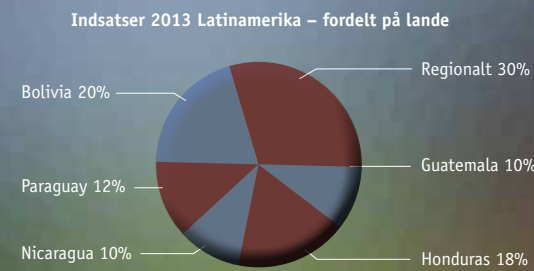

FOTO: JAN KÖHLER

UNGE GUATEMALANERE TRODSER FRYGTEN

Når Jesús er på arbejde på snedkerværkstedet i Xela-provinsen i Guatemalas højland, er det i en stank af lak. Beskyttelsen mod de giftige dampe består af papirmasker, sikkerhedsbriller er kun for de udvalgte, og værkstedets store save har slet ingen afskærmning.

Arbejdsugen er 50 timer, og Jesús har arbejdet på værkstedet i et halvt år. Alligevel har ingen ansættelseskontrakt.

Jesús er en af de aktive unge i det faglige uddannelsescenter FMLL's ungdomsnetværk. Men selv om han er fagligt aktiv, råber han ikke op om sine elendige arbejdsvilkår. Hans arbejdsgiver må slet ikke få nys om, at Jesús er organiseret. At være fagligt aktiv vil nemlig ikke bare udløse en fyreseddel. Det kan også betyde fare for livet. Alligevel fortsætter han sine aktiviteter i ungdomsnetværket.

FMLL's faglige ungdomsnetværk er i 2013 blevet støttet med 152.000 kroner af LO-Ungdom i et etårigt solidaritetsprojekt. Solidaritetsprojektet er et supplement til Ulandssekretariatets EU-finansierede projekt i Xela-provinsen, der har støttet FMLL i at decentralisere organisationen og dermed nå ud til langt flere mennesker, især kvinder og unge.

Tilsammen har omkring 1.000 mennesker via de to projekter fået undervisning i blandt andet rettigheder og forhandling. Det har for eksempel resulteret i genansættelser i en række sager om uberettigede fyringer, især af kommunalt ansatte. De unge har desuden holdt oplæg på skoler, malet murmalerier om rettigheder og ført kampagner på sociale medier. Og ikke mindst taget sager op med arbejdsgivere, hvor forholdene ikke har været i orden.

Fagbevægelsen er stærkt splittet, og mindre end 2 procent af arbejdsstyrken er medlem af en fagforening.

I juni sluttede et EU-finansieret projekt med FMLL om social dialog i provinsen. Der er opnået positive resultater. For eksempel er der etableret dialog om arbejdsvilkår og lokaludvikling mellem myndigheder, arbejdsgivere og faglige organisationer, hvilket aldrig er set i provinsen før. Desuden har en stor målgruppe af yngre, indfødte kvinder fået viden om deres basale rettigheder. I 2013 blev der også gennemført et solidaritetsprojekt med LO-Ungdom i Danmark.

Honduras afholdt i november 2013 valg af præsident og medlemmer til nationalforsamlingen. Ulandssekretariatets partnerorganisation CUTH, som repræsenterer cirka 200.000 medlemmer, kastede en del kræfter ind i valgkampen til fordel for et nyt parti LIBRE. Partiet vandt ikke valget, men formåede med en stærk opbakning at bryde med hundrede års tradition for et topartisystem.

CUTH valgte på sin kongres i maj en ny generalsekretær og hovedbestyrelse. Der er sat fokus på den organisatoriske udvikling af CUTH, men strategien om at forankre organisationen i regionerne videreføres. De projektstøttede undervisningsaktiviteter med lokale tillidsrepræsentanter og andre fagligt aktive blev videreført i 2013. Et fagligt uddannelsescenter med plads til 30 kursister er taget i brug. Dansk Metal var i efteråret 2013 på besøg hos partneren.

I **Nicaragua** har partnerorganisationen FNT nu cirka 270.000 medlemmer. De fleste er offentligt ansatte, men den hurtigst voksende medlemsorganisation er CTCP, som dækker den uformelle økonomi og har cirka 65.000 medlemmer. Kun cirka 3 procent af arbejderne i den private sektor anslås at stå i fagfor-

ening. Ulandssekretariatet støtter uddannelsesaktiviteter for nyere organisationer i den private sektor, herunder organisationen for arbejdere i uformel økonomi. Ved siden af forhandlingerne om mindsteløn har reformer af den sociale pensionsforsikring været et stort tema for fagbevægelsen i 2013. Det har forhindret en forringelse af vilkårene for brugerne i pensionssystemet.

I **Paraguay** har afsættelsen af præsidenten i 2012 og regerings-skiftet efter valget i 2013 betydet, at den sociale dialog er sat i stå. Partnerens forslag om at oprette et egentligt arbejdsministerium blev vedtaget, men efter den politiske behandling er realiteten meget langt fra de krav, fagbevægelsen havde. Partneren ønskede et ministerium, som har kapacitet til at føre tilsyn med virksomheder og tage sig af de mange sager om overtrædelser af basale rettigheder. Omfattende afskedigelser af offentligt ansatte er også en konsekvens af det politiske skifte, og partneren har med støtte fra TUCA indgivet flere klager til ILO. CUT-A har med uddannelse og oplysning styrket svage grupper på arbejdsmarkedet, for eksempel unge og husarbejdere. CUT-A har også øget samarbejdet med andre faglige organisationer for at få udarbejdet en fælles strategi, der kan sætte anstændigt arbejde på dagsordenen hos politikerne igen.

I **Bolivia** arbejder Ulandssekretariatet fortsat sammen med tre forbund i den offentlige sektor, et sundhedsforbund og to lærerforbund. Danmarks Lærerforening er inddraget direkte i samarbejdet med lærerforbundene. Samarbejdet mellem de to lærerforbund er udbygget, og de deltager begge i dialog med undervisningsministeriet om gennemførelsen af en undervisningsreform. Sundhedsarbejderforbundet holdt kongres i december og valgte for første gang flere kvinder til den nye hovedbestyrelse. Sundhedsarbejderforbundet har udarbejdet et forslag til reform af sundhedssektoren, som forventes at skulle diskuteres med regeringen og brugerne i 2014.

Kommunikationsarbejdet

– kort fortalt

I 2013 har kommunikationsafdelingen gennemført flere store lanceringer, og samlet set er Ulandssekretariatet arbejde og aktiviteter blevet eksponeret for omkring en million danskere.

I februar havde vi premiere med 300 gæster på dokumentarfilmen 'Den gode vækst' i Grand Teatret i København. Siden har filmen været vist ved 3F's solidaritetskonference, Metal-skolen i Jørlunde, FTF Ungdoms-møde, DSU's internationale konference og ILO's årsmøde i juni. I august blev filmen vist på DR2, hvor 37.000 mennesker kiggede med.

Filmen findes nu med engelske, spanske, franske og arabiske undertekster og er tilgængelig på bibliotekernes streaming-tjeneste Filmstriben. Samtidig er vi ved at få produceret undervisningsmateriale, så filmen kan bruges i undervisningen på tekniske skoler og professionshøjskoler via undervisningsportalen emu.dk.

KAMPAGNEN 'HÅBET OM EN BEDRE FREMTID'

2013-kampagnen blev skudt i gang med fernisering på udstillingen 'Arbejdsliv – arabiske fortællinger' i Brøndsalen, hvor cirka 1.000 besøgende så fotoreportager af egyptiske og tunesiske arbejdere. Fotografierne er blevet til 128 siders fotobog, der er distribueret til vores partnerorganisationer i Egypten og Tunesien og delt ud på 3F's solidaritetskonference og kongresser i DLF, HK og FOA. Desuden har PLS, LO Ungdom og 3F Ungdom uddelt bogen i deres faglige netværk. Interessen har været så stor, at den er trykt i 3. oplag af 1.000 eksemplarer.

Fotoreportager og kunstværker er blevet udstillet i otte forbundshuse i hovedstadsområdet, i Birkerød Kunstforening og ved Det Arabiske Initiativs 10 års jubilæum. Mindst 3.500 personer set udstillingen.

I begyndelsen af 2013 fik vi besøg af de to egyptiske street artists, Ammar Abo Bakr og Anter Abdella Rady. Her udførte de, som en del af Ulandssekretariatets samarbejde med Malerforbundet, kreative workshops for omkring 150 danske malerlærlinge på tekniske skoler i Silkeborg, Odense og Gladsaxe.

Også to egyptiske hiphoppere, Rush og Sphinx fra Arab League, besøgte Danmark i efteråret, hvor de med stor succes optrådte

FOTO: CAMSTER FLINT HJØRNECH

og lavede workshops for samlet set 500 unge på ni danske pædagogseminarier og på Københavns Tekniske Skole. Derudover gav de koncert til ferniseringen i Brøndsalen, på PLS' kursusweekend og på Pædagoguddannelsen Frøbel. Arrangementerne blev til i samarbejde med Pædagogstuderendes Landssammenslutning, PLS, og deres to moderforbund BUPL og SL.

HJEMMESIDE, FACEBOOK OG ARBEJDSMARKEDSPROFILER

Ulandssekretariatet.dk er fortsat hovedplatform for Ulandssekretariatets kommunikation. Den har dannet ramme om både kampagnen med en stor, informativ kampagneside og om filmen, der kan streames direkte fra hjemmesiden. Det har omkring 1.000 personer benyttet sig af. Samtidig er vores Facebook-side blevet flittigt brugt til at eksponere artikler og events, og vores medlemsgruppe er vokset fra 155 personer på samme tid sidste år til 454 i skrivende stund. Vores artikler læses i snit af 250 Facebook-brugere.

Hjemmesiden har blevet en videns-database med vores nye, grundige arbejdsmarkedsprofiler af de 30 lande, hvor Ulandssekretariatet arbejder. Arbejdsmarkedsprofilerne er blevet udsendt bredt – herhjemme til relevante medier, i faglige netværk, i politisk regi, til NGO'er og i udlandet til lokale samarbejdspartnere, ambassader og faglige organisationer. Arbejdsmarkedsprofilerne er også blevet bemærket og rost af ILO.

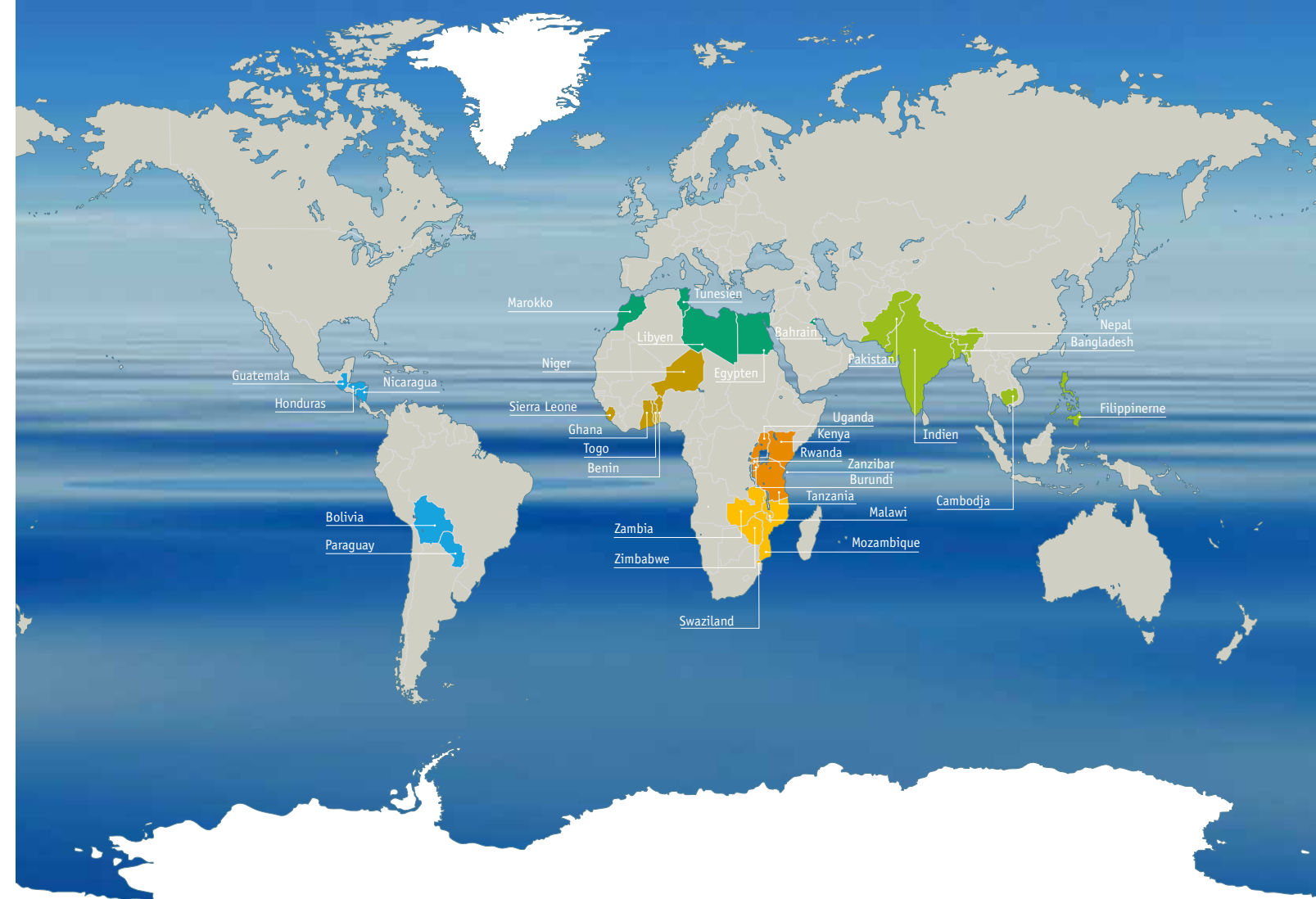
I 2013 deltog Ulandssekretariatet med en stand på FOA's, DLF's og HK's kongresser, til Blik og Rørs TR-topmøde og til DLF Storkøbenhavns generalforsamling.

ULANDSSEKRETARIATET I MEDIERNE

Ulandssekretariatet har i løbet af 2013 fået en rigtig fin eksponering i medierne. Især to begivenheder gav hul igennem: Kampagnen 'Håbet om en bedre fremtid' med fokus på Tunesien og Egypten og den tragiske begivenhed med Rana Plaza i Bangladesh, hvor mindst 1.130 tekstilarbejdere blev dræbt. **NATIONALE MEDIER:** DR2, TV2 News, Radio24syv, P1 Morgen, Politiken og Jyllands-Posten

LOKAL PRESSE: TV2/Lorry, Bagsværd-Søborg Bladet, Frederiksberg Bladet, Horsens Folkeblad, Lemvig Folkeblad, Roskilde Avis og Frederiksberg Amts Avis
ONLINE MEDIER: aok.dk, u-landsnyt.dk, verdensnyt.dk, Det Arabiske Initiativs hjemmeside, NNF's hjemmeside, 3F's nyhedsbrev, FTF's hjemmeside og nyhedsbrev.
FAGBLADE: Maleren, Magasinet Arbejdsmiljø, Metal-Magasinet, Fagbladet 3F, Elektrikeren og CO-Magasinet.

Verdenskort og nøgletal

- Østafrika:** Burundi, Kenya, Rwanda, Tanzania, Uganda og Zanzibar
- Vestafrika:** Benin, Ghana, Niger, Sierra Leone og Togo
- Sydlige Afrika:** Malawi, Mozambique, Swaziland, Zambia, Zimbabwe
- MENA:** Bahrain, Egypten, Libyen, Marokko og Tunesien
- Asien:** Bangladesh, Cambodja, Filippinerne, Indien, Nepal og Pakistan
- Latinamerika:** Bolivia, Guatemala, Honduras, Nicaragua og Paraguay

Landekontorer:

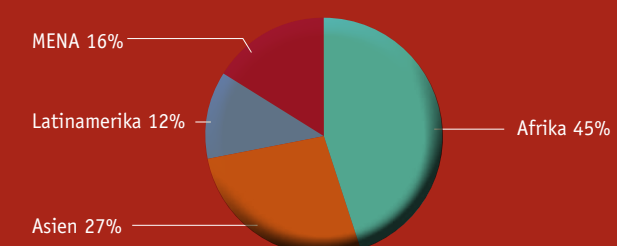
Afrika: Mozambique, Tanzania og Togo

Asien: Filippinerne og Nepal

Latinamerika: Nicaragua

MENA: Egypten

Indsatser 2013 fordelt på verdensdele

Fagbevægelsens engagement vokser – det gør indflydelsen på udviklingspolitikken også

I årenes løb er Ulandssekretariatets arbejde blev beriget af et hav af ressourcepersoner fra dansk fagbevægelse. De har stillet engagement, viden og erfaring til rådighed for partnere, projekter og programmer, og deres organisationer har oftest stillet løn og arbejdstid til rådighed.

Ressourcepersonerne yder teknisk assistance og rådgivning om alt fra juridisk bistand over uddannelse af tillidsrepræsentanter til workshops i social dialog. Det er alt sammen med til at styrke fagbevægelserne, forbedre arbejdsvilkår og rettigheder og skabe mere bæredygtige arbejdsmarkeder i Afrika, Asien, Latinamerika og MENA-regionen.

Antallet af solidaritetsprojekter, som Ulandssekretariatet udbyder på sin hjemmeside til fagbevægelsen og dens medlemmer har aldrig været større. Og solidaritetsprojekter bliver direkte målrettet de enkelte fagforbund, når Ulandssekretariatet deltager på fagbevægelsens kongresser og topmøder.

Engagementet og netværket af ressourcepersoner er med til yderligere at styrke og opbygge fagbevægelsens fælles sekretariat som den professionelle udviklings- og bistandsorganisation, Ulandssekretariatet er.

Fagbevægelsen er mere involveret i og tættere på Ulandssekretariatet end nogensinde før. Og netop i kraft af et fælles ulandssekretariat har fagbevægelsen heller aldrig været mere involveret i dansk udviklingspolitik, end den er i dag.

Som rammeorganisation skal Ulandssekretariatet præsentere en sammenhængende strategi for at kunne fastholde en andel af de danske udviklingsmidler og en position som rammeorganisation. Ulandssekretariatet er en professionel udviklings- og bistandsorganisation på arbejdsmarkedet, og vores delmængde af den danske udviklingsbistand kan beskrives under to overskrifter: Vækst og beskæftigelse samt arbejdstagerrettigheder som en del af de universelle menneskerettigheder.

Forudsætningen for at forblive en rammeorganisation er, at vi lever op til dette. Det er det, vi bliver målt på. Derfor er fortsat opbakning fra de danske forbund og deres medlemmer afgørende.

INTERNATIONALT ARBEJDE SOM ET AKTIV

Ulandssekretariatets praktikordning blev for alvor løbet i gang i 2013. Vi har med succes haft den første praktikant fra HK af sted på et to måneders praktikophold med base på vores kontor i Filippinerne. Og i skrivende stund er vores anden praktikant fra Dansk Metal af sted hos ungdomsafdelingen i landsorganisationen NOTU i Uganda. Begge praktikophold er blevet til i tæt samarbejde mellem Ulandssekretariatet og praktikanternes forbund, og begge praktikanter har blogget om deres oplevelser på forbundenes hjemmesider.

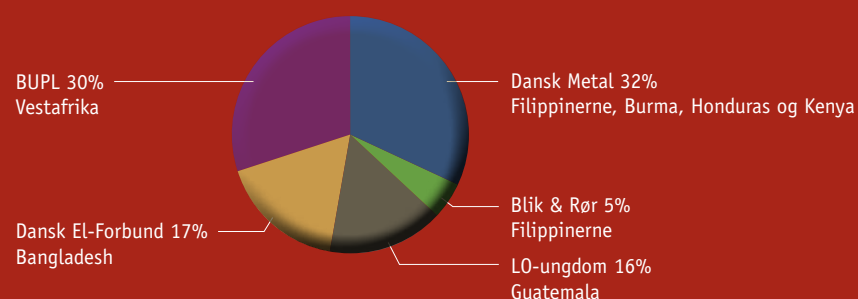
Praktikordningen giver fagligt aktive unge mulighed for at lære mere om dansk fagbevægelses internationale arbejde og samtidig få indblik i arbejdsvilkår og fagbevægelse i et udviklingsland.

Mange unge orienterer sig mod verden og bekymrer sig om globalisering og social dumping, og det internationale arbejde kan blive et aktiv, der kan trække disse unge til fagbevægelsen.

Praktikordningen er bare et af de tiltag, der skal engagere unge. Ulandssekretariatets MENA-afdeling har bygget videre på den gode ungdomskontakt, der er skabt blandt andet gennem kampagnerne, hvor musikere og kunstnere turnerer rundt til tekniske skoler og professionshøjskoler og holder workshops.

MENA-afdelingen søsatte således sidste år en udvekslingsaftale over to et halvt år for danske, tunesiske og egyptiske fagligt aktive unge. De mødtes i efteråret for første gang i Danmark for at diskutere fagligt arbejde og udveksle erfaringer. Siden har yderligere to møder fundet sted, i henholdsvis Tunesien og Danmark. Også her deltager fra dansk side repræsentanter fra både LO og FTF.

Solidaritetsprojekter fordelt på danske samarbejdspartnere

Fagbevægelsens
ressourcepersoner

Jens Kragh
FTF
Social dialog, organisationsudvikling, medlem af programkomite
ØSTAFRIKA, ASIEN, LATINAMERIKA

Morten Brynskov
BUPL
Rådgivning om organisering i førskolesektoren
VESTAFRIKA

Bente Sorgenfrey
FTF
Social dialog i den offentlige sektor, medlem af programkomite
ASIEN, MENA

Lizette Risgaard
LO
Medlem af programkomite
MENA

Jens Boe Andersen
DANSK METAL
Social dialog i privat sektor, medlem af programkomite
ØSTAFRIKA, ASIEN

Svend Laursen
BUPL
Rådgivning om organisering i førskolesektoren
VESTAFRIKA

Anni Pilgaard
DSR
Rådgivning om arbejdsmiljø i den offentlige sundhedssektor
ASIEN

Heidi Rønne Møller
FTF
Organisationsudvikling, medlem af programkomite
ASIEN, LATINAMERIKA

Jens-Erik Ohrt
LO
Medlem af programkomite
SYDLIGE AFRIKA

Morten Bruun Sogaard
FOA
Rådgivning om organisering i offentlig sektor, medlem af programkomite
VESTAFRIKA

Jørgen Rønnow Bruun
LO
Jura, basale arbejdstagerrettigheder, ILO-konventioner
ASIEN

Jan Køhler Nielsen
SELVSTÆNDIG, TIDL. 3F
Udvikling og afholdelse af tillidsmandstræning
AFRIKA, ASIEN, MENA, LATINAMERIKA

Flemming Andersen
FTF
Lobby- og fortalervirksomhed, medlem af programkomite
SYDLIGE AFRIKA

Peter Kvist Jørgensen
FOA
Rådgivning om organisering i offentlig sektor
VESTAFRIKA

Gunde Odgaard
BAT-KARTELLET
Rådgivning af bygningsarbejdere
ASIEN

Tore Asmussen
DLF
Rådgivning af lærerforbund
LATINAMERIKA

Jørgen Holst
FTF
Organisationsudvikling og forhandling
ØSTAFRIKA

Tom Bjerregaard
FOA
Rådgivning om ældrepleje og fagforeninger
VESTAFRIKA

Jens Bundvad
CO-INDUSTRI
Social dialog og fagforeninger
ASIEN

Michael Mølleg. Jensen
HK
Juridisk rådgivning, arbejdstagerrettigheder
LATINAMERIKA

Flemming Sørensen
DLF
Organisationsudvikling
ØSTAFRIKA

Rune Albertsen
DANSK METAL
Ungdomsorganisering, praktikant
ØSTAFRIKA

Kurt Buch-Jensen
DANSK METAL
Fagforeningsstøtte
ASIEN

Kasper Palm
DANSK METAL
Social dialog og trepartssamarbejde
MENA

Ulrik Rasmussen
DANSK METAL
Rådgivning og undervisning i arbejdsmiljø og organisationsudvikling
ØSTAFRIKA

Lotte Meilstrup
FOA
Rådgivning om uddannelse i ældresektoren
VESTAFRIKA

Asger Hougaard
HK
Praktikant
ASIEN

Børge Pedersen
UDDANNELSESFORBUNDET
Social dialog og trepartssamarbejde
MENA

Jesper Christensen
DANSK METAL
Rådgivning og undervisning i arbejdsmiljø og organisationsudvikling
ØSTAFRIKA

Klaus Matthiesen
FTF
Medlem af programkomite
VESTAFRIKA

Mikkel Dalsgaard
FTF
Medlem af programkomite
ASIEN

Steen Karlsen
NNF, TIDL. HK
Rådgivning om organisationsudvikling
SYDLIGE AFRIKA, VESTAFRIKA

Jan Toft Rasmussen
DANSK METAL
Rådgivning og undervisning i arbejdsmiljø og organisationsudvikling
ØSTAFRIKA

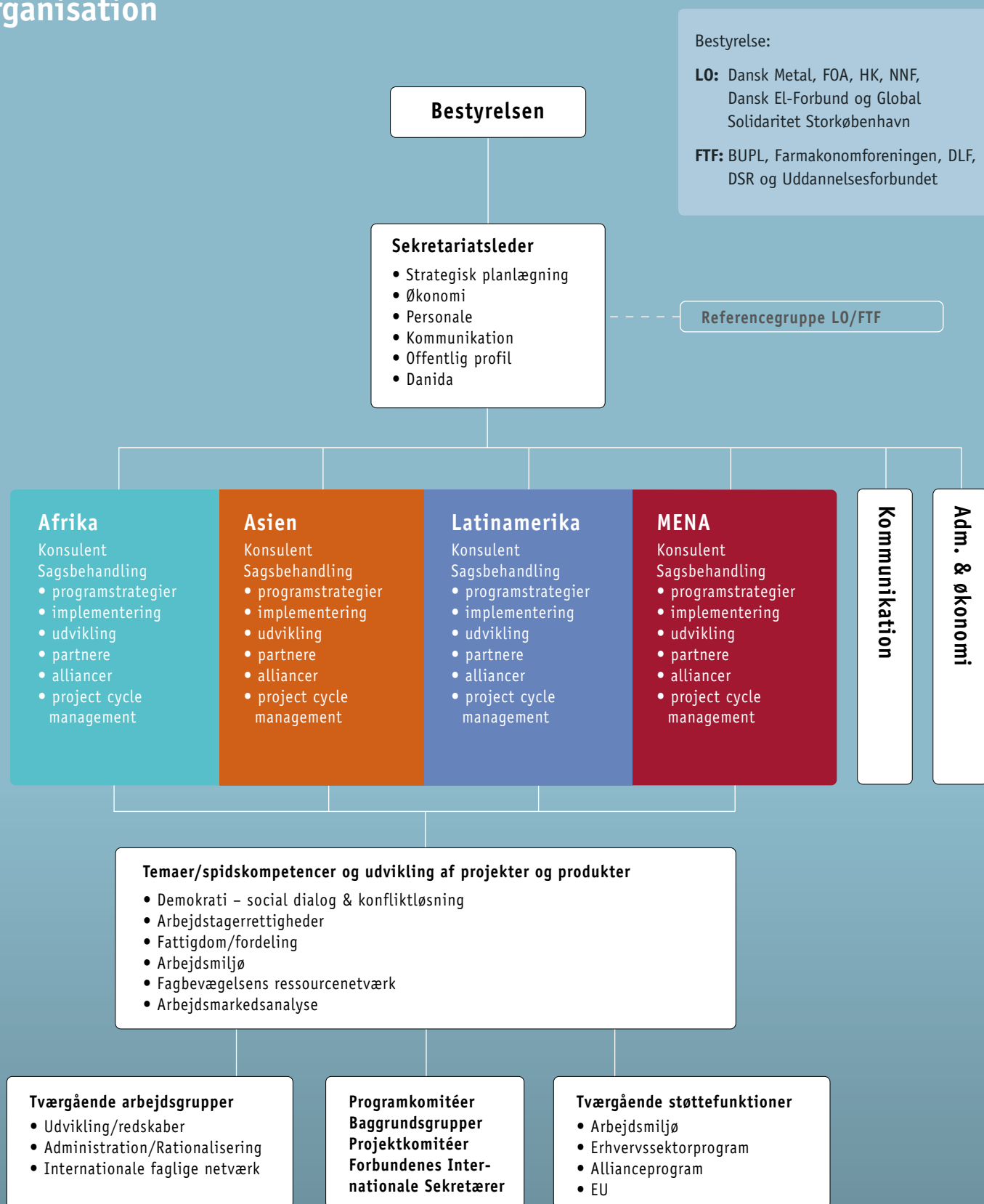
Tom Gotfred
HK
Undervisning i lobby- og fortalervirksomhed
SYDLIGE AFRIKA

Erik Nielsen
LO
Medlem af programkomite
ASIEN

Frank Jørgensen
UDDANNELSESFORBUNDET
Rådgivning om erhvervsfaglige uddannelser
VESTAFRIKA

Henrik Keinicke
DANSK METAL
Undervisning i lobby- og fortalervirksomhed
VESTAFRIKA

Organisation

Bestyrelse:

LO: Dansk Metal, FOA, HK, NNF, Dansk EL-Forbund og Global Solidaritet Storkøbenhavn

FTF: BUPL, Farmakonomforeningen, DLF, DSR og Uddannelsesforbundet

Referencegruppe LO/FTF

Afrika

Konsulent
Sagsbehandling
• programstrategier
• implementering
• udvikling
• partnere
• alliancer
• project cycle management

Asien

Konsulent
Sagsbehandling
• programstrategier
• implementering
• udvikling
• partnere
• alliancer
• project cycle management

Latinamerika

Konsulent
Sagsbehandling
• programstrategier
• implementering
• udvikling
• partnere
• alliancer
• project cycle management

MENA

Konsulent
Sagsbehandling
• programstrategier
• implementering
• udvikling
• partnere
• alliancer
• project cycle management

Kommunikation

Adm. & økonomi

Temaer/spidskompetencer og udvikling af projekter og produkter

- Demokrati – social dialog & konfliktløsning
- Arbejdstagerrettigheder
- Fattigdom/fordeling
- Arbejdsmiljø
- Fagbevægelsens resourcenetværk
- Arbejdsmarkedsanalyse

Tværgående arbejdsgrupper

- Udvikling/redskaber
- Administration/Rationalisering
- Internationale faglige netværk

Programkomitéer
Baggrundsgrupper
Projektkomitéer
Forbundenes Internationale Sekretærer

Tværgående støttefunktioner

- Arbejdsmiljø
- Erhvervssektorprogram
- Allianceprogram
- EU

www.lo.dk

www.ftf.dk

Ulandssekretariatet
LO/FTF Council

www.ulandssekretariatet.dk